

IV. KÁRPÁT-MEDENCEI KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KONFERENCIA

I. KÖTET

**KÖRNYEZETTUDOMÁNY ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS
KÖRNYEZETKÉMIA
KÖRNYEZETFIZIKA
KÖRNYEZETFÖLDRAJZ ÉS -FÖLDTAN**

Szerkesztő:

**OROSZ ZOLTÁN
SZABÓ VALÉRIA
MOLNÁR GÉZA
FAZEKAS ISTVÁN**

Borítóterv:

**SZÚCS VIKTOR
BARÁTH ENDRE**

DEBRECEN, 2008.

A 2008. március 28-29-én a Debreceni Egyetem Természettudományi és
Technológiai Kara és a
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Természettudományi és Művészeti
Kara szervezésében
a MTA Atommagkutató Intézetének közreműködésével megrendezett
IV. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia előadásai

A konferencia tudományos tanácsa:

Dr. Kiss Árpád Zoltán a konferencia elnöke
Dr. Lakatos Gyula
Dr. Csobod Éva
Dr. Zsuga Miklós
Dr. Kilár Ferenc
Dr. Mócsy Ildikó
Dr. Kiss Ádám
Dr. Szabó József
Dr. Wanek Ferenc
Dr. Borda Jenő
Putarich Dr. Ivánszky Veronika
Dr. Tóthmérész Béla
Dr. Urák István
Dr. Csorba Péter
Dr. Konkoly Gyuró Éva

A KIADVÁNY MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA:

**KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM
MTA DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁGA
DEBRECENI EGYETEM TUDOMÁNYEGYETEMI KAROK
MERIDIÁN TÁJ ÉS KÖRNYEZETFÖLDRAJZI ALAPÍTVÁNY**

ISBN 978-963-06-4625-3

Készült: a REXPO Kft. sokszorosítóüzemében, 2008-ban

Tartalom

KÖRNYEZETTUDOMÁNY ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS	8
<i>Dr. Bándi Gyula</i>	
Traditions and environmental law	9
<i>Dr. Takács-Sánta András</i>	
Hogyan érthetnénk meg még jobban a környezeti problémák társadalmi okait? – Egy klasszikus formula tisztázása és bővítése	15
<i>Dr. Gál József</i>	
A környezeti piac és áramlatainak néhány összefüggése Közép- és Kelet-Európában	22
<i>Dr. Bányai Orsolya</i>	
A megújuló energiaforrások uniós szabályozásának aktuális kérdései	27
<i>Dr. Fodor László</i>	
Az új ombudsman szerepe a környezetvédelemben	33
<i>Csapó Olga – Dr. Jávorka Benedek</i>	
A környezetjog a magyar felsőoktatásban	40
<i>Tóthné Kosztin Beáta – Revákné Dr. Markóczy Ibolya</i>	
Környezettudomány, fogalmak és kognitív fejlődés – általános iskola és annak vetületei a tanárképzésben	49
<i>Dr. Soós Lenke</i>	
Környezeti-nevelési problémák megoldása a kompetenciák integrálásával	56
<i>Katona Ildikó – Leskó Gabriella – Kosáros Andrea – Dr. Kárász Imre</i>	
A média szerepe a környezeti nevelésben egri diákok körében végzett felmérés alapján	63
<i>Katona Nóra-Emília</i>	
Környezeti nevelés a rendszerváltás utáni Romániában	70
<i>Bagoly-Simó Péter</i>	
(Túl)élő környezetföldrajz romániai tankönyvekben	75
<i>Dr. Papp Zoltán</i>	
Környezettudományi ismeretelmek iskolai oktatásának fokozódó szükségességéről a fenntartható fejlődés érdekében, a nukleáris energiatermelés széleskörű elutasítása kapcsán	80
<i>Némethné Dr. Katona Judit</i>	
Tanösvény kialakítása a BMF RKK környezetmérnök szakos hallgatói részére a természettudományi tárgyak terepi oktatásának fejlesztése érdekében	87
<i>Bodáné Kendrovics Rita</i>	
Vízminőségi állapotfelmérés és elemzés az Aranyhegyi-patakon	94

Bodorik Janka – Antal Zsuzsanna

A természetvédelmi ismeretterjesztés szerepének és jelentőségének vizsgálata a településnagyság és az életkor függvényében.....100

Serra-Páka Szilvia – Hagymásy Zita

A környezeti nevelés és a fenntartható fejlődés oktatásának lehetőségei a középiskolákban106

Dr. Dobróka Mibály – Herczeg Ádám – Dr. Szabó Norbert Péter – Dr. Turai Endre – Vass Péter

GIS-based system development for processing and publishing geophysical data112

KÖRNYEZETKÉMIA118

Dr. Szép S. Alexandru – Dr. Harja Maria

A hulladék kalcium-karbonát környezetvédelmi potenciálja119

Benedek Szilveszter – Dr. Füleky György – Dr. Márton László

HWP (Hot Water Percolation) talajextrakció alkalmazása a talajok könnyen oldható P és K tartalmának meghatározására ökológiai gazdálkodásban.....126

Dr. Hegedűsová Alžbeta – Dr. Simon László – Švikrubová Jana – Dr. Boleček Peter – Dr. Hegedűs Ondrej

Kadmium indukált fitoextrakciója szennyezett talajból.....133

Dr. Farsang Andrea – Cser Viktória – Dr. Barta Károly

Indukált fitoextrakciós eljárás terepi alkalmazása enyhén szennyezett kotrási iszapban, Esettanulmány a Mártélyi-Holtág kotrási iszapján.....138

Kánnai Piroska – Balogh Klára – Molnár Mónika – Dr. Gruiz Katalin – Dr. Fenyvesi Éva

Ciklodextrinek alkalmazása szerves szennyezőanyagok biodegradálhatóságának jellemzésére145

László Ildikó – Hadik Péter

Polychlorinated biphenyls (PCBs) measurement with solid phase extraction (SPE) from water.....153

Helenkár András – Zsigrainé Dr. Vasánits Anikó – Perlné Dr. Molnár Ibolya – Dr. Zárny Gyula

Nem-szteroid típusú fájdalomcsillapítók meghatározása tandem tömegspektrometriával kapcsolt gázkromatográfiás elemzéssel a Duna folyóból és ivóvízből159

Jurecska Laura – Gorál Róbert – Dr. Barkács Katalin

Nitrogénvegyület-formák változása biológiai szennyvíztisztító modellrendszerben.....166

Kardos Levente – Tarjányiné Szikora Szilvia – Dr. Oláh József – Dr. Palkó György – Dr. Barkács Katalin – Dr. Zárny Gyula

Szennyvíziszap és szerves hulladékok együttrohasztásának nyomon követése kémiai és biokémiai módszerekkel173

Koleszár Péter – Márkus Róbert

Acélműi szállóporok ásványtani-geokémiai jellemzői (Mineralogical and Geochemical properties of steelworks dust).....178

<i>Törő Norbert</i> Humuszszerű vegyületek keletkezése a légkörben	184
<i>Borsós Tibor – Dr. Salma Imre</i> Az ultrafinom légköri aeroszol méreteloszlása Budapesten és a vidéki háttérhelyen	191
<i>Dobor József – Dr. Varga Margit – Dr. Zárny Gyula</i> Gyógyszermaradványok meghatározása szennyvíziszap mintákban mikrohullámú extrakciót követően GC-MS módszerrel	198
<i>Dr. Máthé-Gáspár Gabriella – Dr. Máthé Péter – Dr. Szili-Kovács Tibor – Dr. Anton Attila</i> Heavy metal contamination effects on soil phosphorus and some microbiological parameters	205
<i>Dr. Keresztúri Péter – Dr. Lakatos Gyula</i> Palackozott magyar ásványvizek vizsgálata kémiai összetételük és mikrobiológiai állapotuk alapján	212
KÖRNYEZETFIZIKA	218
<i>Dr. Mócsy Ildikó – Neda Tamás – Szacsavay Hening Kinga – Molnár István</i> A közúti közlekedés befolyása a lakások radon koncentrációjára	219
<i>Dr. Csegzi Sándor – Dr. Csige István</i> Erélyi települések reprezentatív lakásradon-felmérése	225
<i>Dr. Ranogajec-Komor Mária</i> Szilárdtest dozimetria a környezeti felmérésekben	226
<i>Dr. Osvay Margit – Katona Tünde</i> Szilárdtest dózismérő rendszerek fejlesztése, vizsgálata és alkalmazása az izotópkutató intézetben	233
<i>Finta Viktória – Dr. Kiss Ádám – Thuróczy György</i> Személyi dozimetriai mérések módszere és első eredményei egyetemi hallgatók között a rádiófrekvenciás tartományban	239
<i>Papp Botond – Dr. Deák Ferenc – Dr. Kiss Ádám</i> Radon-diffúzió mérése különböző geológiai formációkban	240
<i>Dr. Csige István – Dr. Gyula Sándor</i> Radon a kovásznai mofettákban	241
<i>Papp László – Dr. Pálcsu László</i> A talajvízben lévő többletlevegő képződési mechanizmusának kapcsolata a vízszintemelkedéssel	242
<i>Janovics Róbert – Dr. Molnár Mihály – Dr. Svíngor Éva – Dr. Veres Mihály – Somogyi István – Dr. Braun Mihály – Dr. Stefánka Zsolt</i> Automata talajvíz minta vevő rendszer tesztelése izotópanalitikai és oldott ion vizsgálatok segítségével	249

<i>Dr. Szántó Zsuzsanna – Dr. Futó István – Dr. Braun Mibály</i>	
Palackozott ásványvizek eredetének vizsgálata stabilizotópos módszerekkel.....	256
<i>Dr. Palcsu László</i>	
Cseppkövek folyadékzárányaiban oldott nemesgázok, mint a múltbeli klíma vizsgálatának új lehetősége	263
<i>Dr. Turai Endre. – Dr. Dobróka Mibály. – Vass Péter</i>	
TAU-transformation of Time-Domain IP data measured over a slag ash site	269
KÖRNYEZETFÖLDRAJZ ÉS –FÖLDTAN.....	275
<i>Babka Beáta – Dr. Szabó Szilárd – Dr. Futó István</i>	
Izotópanalitikai vizsgálatok a Felső-Tisza-vidéki holtmedrekben.....	276
<i>Dr. Szabó Szilárd– Molnár Lajos Szabolcs– Jubos Katalin– Dr. Prokisch József</i>	
Hullámtéri nehézfém-szennyezettség vizsgálata egy felső-tiszai mintaterületen.....	283
<i>Dr. Braun Mibály – Papp István – Szalóki Imre – Martine Leermakers</i>	
A borsabányai nehézfém-szennyezés utóélete a Boroszlókerti-Holt-Tisza üledékében ...	289
<i>Dr. Szűcs Péter – Dr. Madarász Tamás – Zákányi Balázs – Tóth Andrea – Dr. Nyári Zsuzsanna – Neducza Boriszlav – Halmóczki Szabolcs</i>	
Speciális felszín alatti szennyeződések roncsolásmentes vizsgálata.....	295
<i>Zákányi Balázs – Dr. Szűcs Péter</i>	
Végeselemes hidraulikai modellezés alkalmazása árvízvédelmi gátaknál	301
<i>Balog Kitti – Dr. Farsang Andrea</i>	
Használt termálvíz szikkadás környezeti kockázata	307
<i>Fekete Zsombor</i>	
A TDS és a fajlagos vezetőképesség összefüggése a bálványosfürdői ásványvizekben ...	315
<i>Kis Boglárka – Székely Borbála</i>	
Geológiai és meteorológiai determináltság vizsgálata- erdővidéki ásványvíz-előfordulások példája.....	319
<i>Dr. Wanek Ferenc – Poszta Szilárd</i>	
A Kis-Szamos és a Nádas-völgye közötti dombok földtani felépítéséből és morfológiájából adódó lejtőveszélyeztettség Kolozsvár területén (a Fellegvár és a Török-vágás között).....	327
<i>Dr. Szabó György</i>	
A levegő állapota a Kárpát-medencében	335
<i>Boros Ildikó</i>	
Síremlékek karbonátos kőzeteinek elváltozásai környezetszennyezés hatására kolozsvári temetőkben	342

<i>Kaffai Orsolya – Dr. Imecs Zoltán</i> Mikroklimatológiai mérések a körösrévi Zichy-barlangban.....	347
<i>Hegyeli Botond</i> A Buffogó-tőzegláp természetföldrajzi elemzése.....	353
<i>Dr. Tóth Csaba</i> Kunhalmok rétegtani vizsgálatára alapozott őskörnyezeti rekonstrukció.....	360
<i>Dr. Szalai Zoltán</i> A kémhatás és redox viszonyok térbeli és időbeli dinamikájának hatása a felvehető nyomelem tartalomra vízhatású élőhelyeken	367
<i>Dr. Kalmár János – Dr. Füleky György – Jakab Sámuel</i> Talajásványok képződése neogén eruptív kőzeteken lévő vázталajokon, a Görgényi-havasokban (Keleti Kárpátok, Románia).....	372
<i>Dr. Alina Dora Samuel – Cristian Felix Blidar – Cornel Domuța – Maria Sandor – Radu Brejea</i> Enzymological study of the evolution of the technogenic soil submitted to biological recultivation in the bauxite mine from Pădurea Craiului (Romania).....	379
Névmutató.....	384